

Jordbruksutskottets betänkande

1982/83:25

om hälso- och miljöfarliga varor

Motioner

I motion 1982/83:631 av Kerstin Ekman (fp) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ett program utarbetas för utbyte av befintligt PCB i kondensatorer inom en femårsperiod.

I motion 1982/83:792 av Pär Granstedt m. fl. (c) yrkas att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag till regler som ger produktkontrollnämnden möjlighet att behovspröva nya kemiska ämnen.

I motion 1982/83:797 av Per Israelsson m. fl. (vpk) yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär genomförande av förhandsgranskning av kemiska ämnen och produkter i enlighet med vad i motionen anförts,

2. att riksdagen hos regeringen begär fortsatt och skyndsamt uppbyggnad av produktregistret i syfte att snarast nå de funktioner som i motionen anförts,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om produktinformation och utfärdande av hygieniska gränsvärden,

4. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder syftande till förbud mot användande av bekämpningsmedel i parker och privata trädgårdar och en plan för minskad gifthanvändning inom jordbruk och trädgårdsnäring,

5. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att minska tillsatserna av kemikalier i livsmedel och djurfoder enligt vad i motionen anförts,

6. att riksdagen hos regeringen begär en översyn av LHMV:s tillämpningsbestämmelser i enlighet med vad i motionen anförts.

I motion 1982/83:998 av Inga Lantz (vpk) yrkas att riksdagen uttalar att den kommande giftkommissionen bör få i uppdrag att utreda och utvärdera skadliga effekter av besprutning av bär, frukt och grönsaker i Sverige.

I motion 1982/83:1094 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 3), att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att regeringen genomför en landsomfattande inventering av gamla kemikaliedepåer.

I motion 1982/83:1980 av Lennart Bladh m. fl. (s) yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av gällande bestämmelser för flygbesprutning av åkermark.

Utskottet

Utskottet behandlar i detta betänkande ett antal under allmänna motionstiden 1983 väckta motioner om kontrollen av hälso- och miljöfarliga varor och därmed sammanhängande frågor. Motionsyrkandena avser såväl produktkontrollens organisation som användningen av vissa produkter.

Produktkontrollnämndens organisation

Motionerna 792 och 797 berör i olika avscenden produktkontrollens organisation. Motionsyrkandena avser bl. a. införande av behovsprövning av ämnen som anmäls för inregistrering i Sverige samt införande av obligatorisk förhandsprövning av nya kemiska produkter. Yrkandena berör vidare den fortsatta uppbyggnaden av ett produktregister samt behovet av förbättrad produktinformation och av en översyn och konkretisering av tillämpningsbestämmelserna till lagen om hälso- och miljöfarliga varor.

Flertalet frågor har tidigare varit föremål för riksdagens prövning med anledning av väckta motioner i ämnet.

Frågan om *behovsprövning* av ämnen som anmäls för registrering tas upp i motion 792 enligt vilken riksdagen bör hos regeringen hemställa om förslag till regler som ger produktkontrollnämnden möjlighet att företa sådan prövning. Motionären framhåller att nämnden inte med nu gällande regler kan avslå en registreringsansökan av ett kemiskt ämne med hänvisning till att det redan finns ämnen på marknaden som fyller samma ändamål. Det gör bl. a. att det inte går att förhindra "onödiga djurförsök".

Utskottet uttryckte förra året vid behandling av en motsvarande motion sympati för motionens syfte. Utskottet erinrade bl. a. om att utskottet i annat sammanhang med anledning av en motion om djurskydd beträffande vissa kemiska preparat med ytterst perifert användningsområde (t. ex. medel för att förhöja vissa krukväxters utseende e. d.) framhållit att det enligt utskottets mening var klart stötande från etisk synpunkt om djurförsök skulle behöva förekomma i tillverkningsprocesserna. Detta hade också riksdagen som sin mening gett regeringen till känna (JoU 1981/82:3).

Införandet av en allmän behovsprövning som ett led i produktkontrollnämndens prövning i förevarande fall skulle emellertid ställa stora krav på nämndens resurser. Hur en utökning av produktkontrollnämndens uppgifter i angivet hänseende skulle påverka den övriga kontrollverksamheten var svårt att överblicka. I sammanhanget hänvisades också till att frågan om produktkontrollens framtida organisation var föremål för prövning inom regeringskansliet. Det påpekades också att en särskild utredning arbetade med frågor om användningen av kemiska medel i jord- och skogsbruket m. m. (Jo 1979:09). Denna utredning kunde väntas beröra bl. a. frågan om behovsprövning av ifrågavarande medel.

Med anledning av det anförda fann utskottet då ifrågavarande motion inte

böra påkalla någon ytterligare riksdagens åtgärd. Detta blev också riksdagens beslut (JoU 1981/82:30).

Den nyss berörda utredningen om användningen av kemiska medel väntas inom den närmaste framtiden framlägga sitt huvudbetänkande. Under hänvisning härtill och till vad som i det följande anförs om en kemikommission förordar utskottet att motion 792 lämnas utan ytterligare åtgärd av riksdagen.

Frågan om skärpt miljökontroll i form av *förhandsgranskning av vissa hälso- och miljöfarliga varor* har flera gånger behandlats av riksdagen utan att föranleda någon ytterligare åtgärd.

Vid behandlingen av motionsyrkandena har utskottet framhållit att lagstiftningen om hälso- och miljöfarliga varor självfallet bör utformas på ett sätt som vid tillämpningen medger en så effektiv produktkontroll som möjligt. Detta har också varit tanken med nu gällande svenska lagstiftning på området. Mycket hänger emellertid på hur tillämpningen sker, och där kräver, som utskottet i olika sammanhang anfört, den snabba utvecklingen på förevarande område ett oavlåtligt framflyttande av positionerna från de produktkontrollerande samhällsorganens sida. Utan erforderliga resurser, såväl på det personella som på det materiella planet, riskerar emellertid ett aldrig så ambitiöst utformat regelsystem att bli en pappersprodukt. Sammanfattningsvis har utskottet konstaterat – med instämmande i tidigare aktuella motioners syfte – att den svenska miljökontrollagstiftningen i sin nuvarande utformning får anses väl avvägd med hänsyn till de möjligheter som i vårt land f. n. står till buds för en utbyggnad av förevarande kontrollverksamhet. I sammanhanget har också hänvisats bl. a. till företagna organisationsförändringar vid naturvårdsverket. Vidare har påpekats att hithörande spörsmål även tagits upp av den kommitté (Jo 1978:06) som haft att se över produktkontrollens organisation och vars betänkande (Ds Jo 1980:04) var föremål för prövning i jordbruksdepartementet.

Med anledning av det ånyo framförda motionsyrkandet i ämnet, motion 797 yrkande 1, vill utskottet erinra om att jordbruksministern i den inledande översikten över jordbruksdepartementets avsnitt av årets budget (prop. 1982/83:100 bilaga 11) betonat det allvarliga hot mot miljön som den stora användningen av kemikalier utgör. Vi har i dag kunskaper endast om en begränsad del av de skadliga effekter som användning av olika kemiska ämnen medför. Trots att en rad olika åtgärder vidtagits under senare år för att förbättra kontrollen, framstår i dag kemikalieanvändningen som ett av de allvarligaste långsiktiga hälso- och miljöproblemen. Samhällets kontroll över användningen av kemiska ämnen och produkter behöver därför effektiviseras och samordnas. För att se över pågående verksamhet och lägga fram förslag till insatser för en förbättrad kontroll, skulle enligt vad som aviserades i propositionen en särskild kemikommission tillkallas.

I enlighet med vad sålunda anförts har regeringen den 10 februari 1983 beslutat tillsätta en kemikommission med uppgift att göra en samlad översyn

framlägga förslag till en förbättrad och effektivare kontroll över användningen av kemiska produkter. Kommissionen som blir parlamentariskt sammansatt skall arbeta under en tvåårsperiod.

Kommissionen skall enligt vad som upplysts i meddelande från jordbruksdepartementet kartlägga de problem som är en följd av kemikalieanvändningen och ta fram underlag för en helhetssyn på ifrågavarande användning. En av kommissionens uppgifter blir enligt vad utskottet erfarit att utreda formerna för en allmän förhandskontroll av nya ämnen. Med en sådan kontroll avses att nya ämnen inte skall få marknadsföras eller tas i bruk utan att ansvarig kontrollmyndighet fått möjlighet att bedöma ämnena.

Utskottet förordar med hänvisning till det anförda att motion 797 yrkande 1 inte föranleder någon riksdagens ytterligare åtgärd.

Beträffande *produktregistret* har utskottet tidigare framhållit att nyssnämnda register kommer att få en avgörande betydelse för uppnåendet av målen för produktkontrollen. Det är främst produktkontrollnämnden som har att ta ställning till registrets närmare utformning och uppbyggnad. Utskottet har dock i flera sammanhang understrukit vikten av att det fortsatta arbetet med produktregistret bedrivs så att det snarast kommer till praktisk användning. Samtidigt har utskottet med skärpa framhållit nödvändigheten av att registret kan utnyttjas så att skyddsombuden på effektivaste möjliga sätt bereds tillgång till för deras verksamhet relevanta uppgifter ur registret.

Dessa uttalanden äger alltså full giltighet. Som tidigare redovisats för riksdagen genomfördes den första etappen av produktregistrets uppbyggnad under år 1979. I denna etapp (anmälnings-etappen) begärde man in uppgifter om namnen på de kemiska produkter som används. Detta s. k. anmälningsregister innehåller uppgifter om ca 100 000 produkter, anmälda av 2 500 företag.

År 1979 inleddes etapp två och den är nu i stort sett avslutad. I den andra etappen har registret byggts ut med uppgifter om anmälda produkters sammansättning och om andra förhållanden i fråga om produkterna som är av betydelse från hälso- och miljösynpunkt. För ca 13 000 s. k. baskemikalier finns i dag uppgifter om innehållsämnen och halter av dessa.

Sedan frågan om den fortsatta utbyggnaden av produktregistret under vintern beretts inom regeringskansliet har regeringen den 10 februari 1983 gett produktkontrollnämnden i uppdrag att gå vidare med nästa etapp i uppbyggnaden av produktregistret.

I den nu beslutade tredje etappen skall produktkontrollnämnden ta in uppgifter om sådana ämnen som kan bidra till en produkts hälsofarlighet. Samtidigt får den i det föregående omnämnda kemikommissionen till uppgift att ta fram det underlag som behövs för beslut om därpå följande utbyggnadssteg. Därvid skall en närmare plan för bl. a. registrets användning i tillsynsarbetet läggas fram. Vidare skall kommissionen utreda frågor om sekretess, datasäkerhet och om hur informationen skall ges från registret.

Under angivna förhållanden finner utskottet motion 797 såvitt den rör produktregistrets fortsatta uppbyggnad (yrkande 2) inte påkalla någon riksdagens ytterligare åtgärd.

Enligt motion 797 yrkande 3 bör riksdagen uttala sig för att *informationen om produktkontrollen* görs tillgänglig och förs ut både till dem som yrkesmässigt hanterar ämnena och produkterna och till konsumenterna. Riksdagen bör också fastställa att det bör vara en uppgift för produktkontrollen att samla och tillhandahålla underlag för de myndigheter som ansvarar för arbetsmiljön i vad gäller underlag för fastläggande av nya gränsvärden för ämnen och produkter. I yrkande 6 begärs vidare en *översyn av tillämpningsbestämmelserna* till lagen om hälso- och miljöfarliga varor.

Även nu berörda frågor hör till dem som skall undersökas av kemikommisionen. Denna skall bl. a. studera olika åtgärder för att minska riskerna vid användningen av kemikalier. Sådana åtgärder kan vara säkrare hanteringsmetoder, skyddsföreskrifter, information, utbildning m. m. Behovet av förbättrad information om kemikalieanvändningens risker till bl. a. skyddsombud skall därvid prövas. En viktig uppgift för kommissionen är också att se över lagstiftning och organisation på kemikaliekontrollens område.

Motion 797 synes med anledning av vad här anförts inte heller i nu berörda delar böra påkalla någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Hanteringen av vissa produkter, m. m.

I motion 631 yrkas att ett program utarbetas för *utbyte av befintligt PCB i kondensatorer* inom en femårsperiod. Motionären pekar på behovet av snabba åtgärder med hänsyn till föreliggande brand- och förgiftningsrisker.

Utskottet vill erinra om att det i enlighet med de principer som gäller för kontrollen av hälso- och miljöfarliga varor ankommer på regeringen och berörda myndigheter att svara för det närmare avgörandet när det gäller frågor om förbud mot eller andra ingripanden i fråga om hanteringen av ifrågavarande produkter. Såvitt avser den i motion 631 berörda frågan kan nämnas att statens naturvårdsverk enligt det handlingsprogram för hantering av miljöfarligt avfall som redovisas i verkets PM 1591 rörande 1980-talets stora miljöfrågor med stöd av lagen om hälso- och miljöfarliga varor verkar för att hälso- och miljöfarliga ämnen i vissa produkter och komponenter byts ut mot mindre farliga. Motionen bör med hänsyn till det anförda kunna lämnas utan ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Användningen av bekämpningsmedel behandlas i motionerna 797 yrkande 4, 998 och 1980. I den förstnämnda motionen yrkas sålunda på förbud mot användande av bekämpningsmedel i parker och privata trädgårdar. Vidare begärs en plan för minskad gifthanvändning i jordbruk och trädgårdsnäring.

Enligt motion 998, som särskilt tar sikte på besprutningen av bär, frukt och grönsaker, bör den kommande giftkommissionen få i uppdrag att utreda och utvärdera skadliga effekter av sådan besprutning. I motion 1980 slutligen begärs en översyn av gällande bestämmelser för flygbesprutning av åkermark.

Utskottet vill framhålla att samtliga här berörda frågor ingår bland dem som utredningen om användningen av kemiska medel i jord- och skogsbruket haft till uppgift att pröva. Som i det föregående anförts kommer utredningen inom kort att presentera resultatet av sina överväganden. Med hänsyn härtill och med hänvisning jämväl till vad utskottet tidigare anført om regeringens och berörda myndigheters primära ansvar för kontrollen av hälso- och miljöfarliga varor föreslår utskottet att riksdagen lämnar motionerna 797 yrkande 4, 998 och 1980 utan ytterligare åtgärd.

I motion 1094 framhålls bl. a. att gamla nedgrävda och på annat sätt dolda kemikalierester utgör ett stort problem. Motionärerna anser att det bör skapas en planläggning för hur den typen av miljöhot skall kunna hanteras. En sådan planering bör inledas med en inventering. Det viktiga är att vi snarast får ett grepp om hur omfattande problemet är så att rätta åtgärder kan förberedas, om inte annat så i beredskapssyfte. Enligt motionärernas mening bör riksdagen begära att regeringen genomför en landsomfattande *inventering av gamla kemikaliedepåer*.

Enligt vad utskottet inhämtat har statens naturvårdsverk aktualiserat hithörande frågor hos regeringen. Beredning av ärendet pågår f. n. i jordbruksdepartementet. Utskottet finner med hänsyn härtill inte anledning att nu påfordra något särskilt initiativ från riksdagens sida i frågan. Motionen föreslås därför lämnas utan åtgärd av riksdagen i förevarande del (yrkande 3).

I motion 797 begärs åtgärder för att minska tillsatserna av *kemikalier i livsmedel och djurfoder* (yrkande 5). Motionärerna anser att det bör göras en översyn som syftar till avskaffande eller neddragning av tillsatser samt forskning efter ersättningar som kan medföra mindre risker. Användningen av antibiotika i djurfoder anser motionärerna böra bli föremål för särskild prövning.

Vad gäller frågan om livsmedelstillsatser får utskottet erinra om att de grundläggande rättsreglerna på förevarande område finns i livsmedelslagen (1971:511). Denna har närmast karaktären av ramlagstiftning, som anger de allmänna riktlinjerna för regeringens och berörda myndigheters handlande i fråga om livsmedelskontroll m. m. Enligt 24 § livsmedelslagen utövar statens livsmedelsverk den centrala tillsynen över efterlevnaden av sagda lag och i anslutning därtill lämnade föreskrifter. Med stöd av bemyndiganden i lagen har regeringen i livsmedelsförordningen (1971:807) överlämnat åt livsmedelsverket att meddela närmare föreskrifter i fråga om lagstiftningens tillämpning i olika hänscenden. Begreppet livsmedelstillsats finns definierat i

I § 2. livsmedelslagen. Härmed avses dels berikningsmedel som är avsett att tillföras livsmedel för att förbättra dess näringsvärde, dels annan vara eller ämne som är avsedd att tillföras livsmedel för att påverka dess hållbarhet, konsistens, färg, smak eller lukt eller åstadkomma annan bestämd egenskap hos livsmedlet, om berikningsmedlet, ämnet eller råvaran ej är livsmedelsråvara. Som livsmedelstillsats får i regel användas endast tillsats som godkänts av livsmedelsverket. Av livsmedelskungörelsen framgår att tillsats får godkännas endast om den är av värde för konsumenterna eller av särskilda skäl behövs för livsmedlets hantering. Förutom att tillsatsen måste vara godkänd bestämmer livsmedelsverket till vilka livsmedel och oftast också i vilka mängder den får användas. Tillsatsen får i den använda koncentrationen inte ha några skadliga effekter på människan.

Utskottet vill framhålla att frågan om användningen av tillsatser i livsmedel har stor betydelse från bl. a. konsumentsynpunkt. Enligt vad nyss anförts om kompetensfördelningen på förevarande område mellan riksdag och regering samt berörda myndigheter ankommer det emellertid på livsmedelsverket att pröva hithörande ärenden. Livsmedelsverket har också ägnat dessa frågor fortlöpande uppmärksamhet och bl. a. i utfärdad tillämpningskungörelse kringgärdat användningen av livsmedelstillsatser med noggranna föreskrifter. Utskottet utgår från att den i motion 797 berörda frågan om en restriktivare användning av livsmedelstillsatser kommer att ägnas fortsatt uppmärksamhet utan någon riksdagens särskilda åtgärd.

Vad därefter beträffar den i samma motionsavsnitt upptagna frågan om minskad användning av antibiotika i djurfoder får utskottet erinra om att antibiotikan i huvudsak utnyttjas dels som medel mot djursjukdomar m. m., dels som tillväxtbefrämjande ämne. Riskerna med antibiotikatillförseln anses främst bestå i att den leder till utveckling och selektion av resistent bakteriestammar hos de utfodrade djuren. Resistent sjukdomsalstrande bakterier kan spridas från djuren till den yttre miljön. En recirkulation av sådana bakterier kan uppstå, i vilken även människan innefattas.

Utskottet har tidigare, då motioner i ämnet varit föremål för prövning, anförts kritiska synpunkter på användningen av antibiotika i animalieproduktionen. Samtidigt har framhållits att tillverkning och försäljning av fodermedel som innehåller s. k. specialämnen är noggrant reglerade i olika författningar. Enligt 7 § förordningen (1961:381) om tillverkning av och handel med fodermedel m. m. får sådana varor inte saluföras eller försälas utan tillstånd av kontrollmyndigheten, dvs. statens jordbruksnämnd. Tillstånd får inte lämnas med mindre det tillstyrkts av lantbruksstyrelsen, socialstyrelsen och statens livsmedelsverk (SFS 1971:1145). Samtliga nu nämnda myndigheter arbetar kontinuerligt med frågor rörande antibiotikaanvändningen. Myndigheterna har allmänt redovisat en restriktiv grundinställning till användningen av antibiotika, framför allt när det gäller tillförsel av sådana ämnen i tillväxtbefrämjande syfte. Man har därvid bl. a. hänvisat

till och uttryckt förståelse för de ökade kraven från konsumenterna att livsmedel bör vara fria från främmande ämnen. Bl. a. har jordbruksnämnden framhållit vikten av att användning av produktionshöjande medel inte tillåts förrän fullt övertygande svenska försök visat att det var livsmedelshygieniskt invändningsfritt och produktionsekonomiskt välmotiverat. Utskottet, som tidigare uttryckt sin anslutning till denna uppfattning, vill ånyo understryka det angelägna i att fortsatta ansträngningar görs för att närmare belysa effekterna av antibiotikaanvändningen inom animalieproduktionen och för att komma till rätta med dess negativa verkningar. Bl. a. bör man enligt utskottets mening kunna räkna med att den nya kemikommisionen kommer att ägna antibiotikaanvändningen ingående intresse.

Mot angiven bakgrund finner utskottet motion 797 yrkande 5 inte heller i denna del påkalla någon riksdagens ytterligare åtgärd.

Hemställan

Utskottet hemställer

Produktkontrollens organisation

1. beträffande *behovsprövning av vissa ämnen*
att riksdagen lämnar motion 1982/83:792 utan ytterligare åtgärd,
2. beträffande *förhandsgranskning av vissa hälso- och miljöfarliga varor*
att riksdagen lämnar motion 1982/83:797 yrkande 1 utan ytterligare åtgärd,
3. beträffande *produktregistret*
att riksdagen lämnar motion 1982/83:797 yrkande 2 utan ytterligare åtgärd,
4. beträffande *information om produktkontrollen*
att riksdagen lämnar motion 1982/83:797 yrkande 3 utan ytterligare åtgärd,
5. beträffande *översyn av tillämpningsbestämmelserna*
att riksdagen lämnar motion 1982/83:797 yrkande 6 utan ytterligare åtgärd,

Hanteringen av vissa produkter, m. m.

6. beträffande *utbyte av PCB i kondensatorer*
att riksdagen avslår motion 1982/83:631,
7. beträffande *användningen av bekämpningsmedel*
att riksdagen avslår
 - a) motion 1982/83:797 yrkande 4,

- b) motion 1982/83:998,
- c) motion 1982/83:1980,
- 8. beträffande *inventering av gamla kemikaliedepåer*
att riksdagen avslår motion 1982/83:1094 yrkande 3,
- 9. beträffande *användningen av kemikalier i livsmedel och djurfoder*
att riksdagen lämnar motion 1982/83:797 yrkande 5 utan ytterligare åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1983

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), John Andersson (vpk), Åke Selberg (s), Jan-Eric Virgin (m), Bengt Kronblad (s) och Lennart Brunander (c).

Reservationer

1. Utbyte av PCB i kondensatorer (mom. 6)

Börje Stensson (fp) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "riksdagens sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill --- (lika med utskottet) --- mindre farliga.

Utskottet får erinra om att PCB är ett gift som kan ge svåra skador på hälsa och miljö. Det finns uppskattningsvis 2 000 ton PCB kvar i Sverige. PCB återfinns i elektrisk utrustning på elverk och industri. Det finns kanske 100 000 kondensatorer och 200 transformatorer som är fyllda med PCB. Exakt var de finns vet man ej.

Med början förra våren har ett antal PCB-bränder inträffat. Vid dessa bränder bildas giftig debensofuan. Saneringen efter sådana olyckor är mycket besvärlig och riskfylld. Från början utgick man från att det skulle ta 20 till 30 år innan Sverige var befriat från PCB. Det står nu helt klart att de PCB-kondensatorer som finns måste bytas snabbare. Svensk elverksförening föreslår i en utredning att en stor del av dessa skall bytas ut snabbt. Utskottet delar för sin del den i motion 631 framförda uppfattningen att ett program genom regeringens och berörda produktkontrollmyndigheters försorg bör utarbetas för utbyte av befintligt PCB i kondensatorer, med sikte på att

utbytet skall vara genomfört inom en femårsperiod. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *utbyte av PCB i kondensatorer*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet med anledning av motion 1982/83:631 anfört,

2. Inventering av gamla kemikaliedepåer (mom. 8)

Einar Larsson och Lennart Brunander (båda c) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Enligt vad" och slutar med "del (yrkande 3)" bort ha följande lydelse:

Enligt vad --- (lika med utskottet) --- i jordbruksdepartementet.

Utskottet vill framhålla att gamla nedgrävda eller på annat sätt dolda kemikaliedepåer utgör ett stort problem från såväl hälso- som miljösynpunkt. Det är viktigt att vi snarast får ett grepp om hur omfattande problemet är, så att effektiva saneringsåtgärder snabbt kan sättas in.

Mot angiven bakgrund är det angeläget att en landsomfattande inventering av gamla kemikaliedepåer, såsom föreslås i motion 1094 yrkande 3, med det snaraste kommer till stånd. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *inventering av gamla kemikaliedepåer*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet med anledning av motion 1982/83:1094 yrkande 3 anfört,

Särskilt yttrande

John Andersson (vpk) anför:

I betänkandet behandlar jordbruksutskottet motion 797 yrkandena 1-6, som tar upp problem kring hälso- och miljöfarliga varor. Samtliga yrkanden har tidigare varit föremål för motioner från vpk. Vi finner det ändå meningsfullt att återkomma. Att årligen aktualisera dessa viktiga miljöfrågor motionsvägen leder ju till att riksdagen får en aktuell och faktaunderbyggd redovisning av hur frågorna ligger till.

Yrkandena i motion 797 rör till stor del frågor som socialdemokratiska ledamöter tagit upp i motioner under sin tid i opposition. Det har därför skapats stora förväntningar på att dessa viktiga miljöpolitiska frågor nu, när det efter 1982 års val blivit en ny riksdagsmajoritet och en ny regering, skall kunna föras vidare till bra lösningar.

De nya faktorer som kommit till sedan föregående års behandling i

riksdagen är främst två. Dels har utredningen om användningen av kemiska medel inom skogs- och jordbruk slutförts, dels har regeringen fattat beslut om tillsättande av en kemikommission.

Vi utgår ifrån att de olika frågor som aktualiserats i motionen kommer att till stora delar kunna bli tillgodosedda dels genom de regeringens förslag som grundar sig på den här aktuella utredningen, dels – längre fram – genom regeringsförslag grundade på vad kemikommissionen kommer fram till. Vi utgår också ifrån att regeringen kommer att lägga delförslag i viktiga frågor utan att avvakta kemikommissionens slutrapport.

Det är mot den här anförda bakgrunden som vi denna gång inte följt upp vår motion i en reservation utan nöjt oss med ett särskilt yttrande.

